

Godišnje
izvješće

2023

SLUŽBA ZA ANTIDOPING
HRVATSKI ZAVOD ZA JAVNO
ZDRAVSTVO (HZJZ)

Sadržaj

UVOD	2
1. PROVOĐENJE I USAVRŠAVANJE PRAVNE REGULATIVE.....	4
2. PROVOĐENJE DOPINŠKIH TESTIRANJA, ISTRAGA I UPRAVLJANJE REZULTATIMA ...	9
3. PREVENCIJA DOPINGA	16
4. MEĐUNARODNA SURADNJA	22
5. TERAPIJSKA IZUZEĆA	26
6. MEDICINA I ZNANOST	30
7. ODRŽAVANJE PROSTORA I OPREME	31

UVOD

Dana 1. siječnja 2019. godine na snagu je stupio Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 100/2018) te je sukladno odredbi članka 274. navedenog zakona Hrvatski zavod za javno zdravstvo (HZJZ) preuzeo sve obveze i aktivnosti Hrvatskog zavoda za toksikologiju i antidoping (HZTA). Služba za antidoping HZTA u toj tranziciji pozicionirana je kao Služba za antidoping u Hrvatskom zavodu za javno zdravstvo (Služba za antidoping HZJZ-a).

Osnovni cilj Službe za antidoping HZJZ-a je zaštititi pravo sportaša da sudjeluju u sportu bez dopinga i na taj način promovirati zdravlje, pravednost i jednakost za sve sportaše.

Taj cilj se postiže stvaranjem i provođenjem usklađenih, ujednačenih i učinkovitih antidopinških programa na nacionalnom i međunarodnom nivou.

U postizanju cilja Služba za antidoping predlaže i provodi mjere u borbi protiv dopinga, primjenjuje Pravilnik o antidopingu, odredbe Konvencija UNESCO-a i Vijeća Europe, Kodeksa WADA-e (Svjetska antidopinška agencija), pravila međunarodnih sportskih saveza i Međunarodnog olimpijskog odbora, te provodi sustavno praćenje i usklađivanje akcija vladinih i nevladinih organizacija.

U svrhu provođenja mjera i aktivnosti antidopinškog programa Služba za antidoping surađuje s Ministarstvom zdravstva, Ministarstvom turizma i sporta, Upravom za sport pri Ministarstvu turizma i sporta, Sportskom inspekcijom pri Ministarstvu turizma i sporta, Ministarstvom pravosuđa i uprave, Ministarstvom unutarnjih poslova, Državnim odvjetništvom, Ministarstvom financija – Carinska uprava, Uredom pravobraniteljice za djecu, Ministarstvom vanjskih i europskih poslova, Ministarstvom kulture i medija – Odjel za UNESCO i Ministarstvom znanosti i obrazovanja.

U sklopu nevladinih organizacija Služba za antidoping surađuje s UNESCO-om, WADA-om, Vijećem Europe, iNADO-om, CEADO-om (Srednjoeuropska antidopinška organizacija), Hrvatskim olimpijskim odborom, Hrvatskim paraolimpijskim odborom, Zdravstvenom komisijom Hrvatskog olimpijskog odbora, Medicinskim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Kineziološkim fakultetom Sveučilišta u Zagrebu, Fakultetom političkih znanosti Sveučilišta u Zagrebu,

Hrvatskom olimpijskom akademijom, Hrvatskom agencijom za lijekove i medicinske proizvode, Hrvatskim školskim sportskim savezom, nacionalnim sportskim savezima i sportskim klubovima u Republici Hrvatskoj, nacionalnim antidopinškim organizacijama drugih zemalja, UEFA-om, World Athletics-om (prije IAAF) i drugim međunarodnim sportskim savezima.

U 2023. rad Službe za antidoping HZJZ-a odvijao se u sedam glavnih područja:

1. Provođenje i usavršavanje pravne regulative
2. Provođenje dopinških testiranja, istraga i postupanje s rezultatima
3. Prevencija doppinga
4. Međunarodna suradnja
5. Terapijska izuzeća
6. Medicina i znanost
7. Održavanje prostora i opreme

1. PROVOĐENJE I USAVRŠAVANJE PRAVNE REGULATIVE

Od 2019. godine HZJZ je kao pravni slijednik HZTA-e postao obveznik Kodeksa WADA-e. Potpisan je Ugovor između WADA-e i HZJZ-a u vezi korištenja sustava ADAMS.

Tijekom 2023. godine Služba za antidoping HZJZ-a provodila je temeljem Pravilnika o antidopingu odredbe Kodeksa Svjetske antidopinške agencije, Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća, Međunarodnog standarda za testiranja i istrage, Međunarodnog standarda za zaštitu privatnosti i osobnih podataka, Međunarodnog standarda za laboratorije, Popisa zabranjenih sredstava za 2023., Međunarodnog standarda za sukladnost s Kodeksom, Međunarodnog standarda za edukaciju i Međunarodnog standarda za postupanje s rezultatima.

Dodatni pravilnici i poslovници koji su se koristili u radu Službe za antidoping bili su sljedeći: Pravilnik o provođenju dopinške kontrole, Pravilnik o akreditaciji i reakreditaciji dužnosnika dopinške kontrole, Pravilnik o odobravanju TUE i Poslovnik stegovnog vijeća. Mandatna vijeća osnovana radi provođenja antidopinških aktivnosti bila su sljedeća: TUE Povjerenstvo, Stegovno vijeće i Žalbeno vijeće dok je sastav Žalbenog vijeća za mandatno razdoblje 2022. – 2027. djelomično izmijenjen odlukom Hrvatskog olimpijskog odbora od dana 22.11.2023.g.

Usklađivanje antidopinških dokumenata s antidopinškom regulativom i aktivnosti vezane uz donošenje Pravila o antidopingu

U lipnju 2022. godine provedene su izmjene Pravilnika o antidopingu, odobrene od strane Upravnog vijeća HZJZ-a u lipnju 2022., u dijelu koji se odnosi na odredbe koje propisuju rad Žalbenog vijeća, a sukladno činjenici da je Žalbeno vijeće osnovano pri Centru za prava u sportu Hrvatskog olimpijskog odbora te je njegov rad reguliran internim propisima HOO-a. U ovom procesu Služba za antidoping intenzivno je surađivala sa HOO-om na uspostavljanju operativno i institucionalno neovisnog žalbenog tijela.

Tijekom 2023. godine provedene su brojne aktivnosti u svrhu pripreme prijedloga teksta Pravila o antidopingu u skladu s odredbama Zakona o sportu (NN 141/22) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 33/23).

Zakon o sportu (NN 141/2022), pri čijem je donošenju Služba za antidoping sudjelovala u procesu javne rasprave, izglasan 29.11.2022. godine, a stupio na snagu 01.01.2023. godine, svojim je odredbama dodatno osnažio poziciju Službe za antidoping HZJZ-a, što se posebno odnosi na odredbe o uspostavi nadležnosti nad osobama u sustavu sporta.

Služba za antidoping HZJZ-a je tijekom 2023. godine nastavila provoditi konzultacije sa Ministarstvom zdravstva, a u pogledu donošenja Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti, u kojem se po prvi put definiraju Pravila o antidoping u kao provedbeni dokument za provođenje svih odredbi Svjetskog antidopinškog kodeksa i međunarodnih standarda te međunarodnih konvencija za borbu protiv dopinga.

Zakon o zdravstvenoj zaštiti (NN 33/23) stupio je na snagu dana 01.04.2023.

Temeljem odredbe čl.132. st.1. t.12. Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 33/23), prvenstveno je bilo potrebno izmijeniti naziv *Pravilnik o antidoping u* na način da isti glasi *Pravila o antidoping u*, kako bi bio usuglašen s navedenom zakonskom odredbom.

Nadalje, temeljem odredbi Zakona o sportu (NN 141/22) koje definiraju obveze dionika u sportu u provođenju antidopinške edukacije, u predloženom tekstu Pravila o antidoping u uključene su odredbe koje na odgovarajući način odražavaju odgovornosti pojedinih dionika (sportaša i nacionalnih sportskih saveza) po pitanju obveze antidopinške edukacije.

U predloženom tekstu Pravila o antidoping u se također uvrštava odredba o načinu obavješćivanja sportaša za potrebe ekonomičnijeg provođenja postupaka u antidoping u.

Predloženi tekst Pravila o antidoping u poslan je na reviziju WADA-e te je isti od strane WADA-e i prihvaćen. Uz prijedlog teksta Pravila o antidoping u, WADA-i su također radi revizije dostavljeni dijelovi Zakona o sportu (NN 141/22) i Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o zdravstvenoj zaštiti (NN 33/23) koji sadrže odredbe vezane uz antidoping. WADA nije imala primjedbi na odredbe oba navedena zakona.

Pravila o antidoping u objavljena su na e-savjetovanju dana 28.11.2023.g. te su do 28.12.2023. bila otvorena za savjetovanje s javnošću, a stavljanje na snagu Pravila o antidoping u je planirano za prvo tromjesečje 2024. godine.

Usvojene preporuke iz nadzora radne komisije za praćenje sukladnosti s Konvencijom za antidoping Vijeća Europe i WADA-e u skladu s izvješćem radne komisije

Tijekom 2023.g. usvojene su preporuke iz nadzora radne komisije za praćenje sukladnosti s Konvencijom za antidoping Vijeća Europe i WADA-e u skladu s izvješćem radne komisije, a u cilju ispunjavanja obveza prema Antidopinškoj konvenciji Vijeća Europe i Kodeksu WADA-e.

Nastavljena je intezivna suradnja i koordinacija sa Policijskim nacionalnim uredom za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i s Ministarstvom unutarnjih poslova, a naročito u nastojanju postizanja Sporazuma o suradnji i razmjeni informacija, te je dana 23.05.2023.g. potpisan Sporazum o suradnji i razmjeni informacija vezano uz tvari zabranjene u sportu između Ministarstva unutarnjih poslova, Ministarstva zdravstva i Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo.

Također je nastavljena suradnja s Upravom za sport pri Ministarstvu turizma i sporta i Hrvatskim olimpijskim odborom u cilju realizacije preporuka prema nacrtu izvješća radne komisije za praćenje sukladnosti Vijeća Europe, kao i suradnja s Uredom za kriminalitet droga pri Ministarstvu unutarnjih poslova radi koordinacije aktivnosti i suradnje.

Aktivnosti provođenja nacionalne koordinacije u Republici Hrvatskoj

Na temelju izvješća monitoring skupine Vijeća Europe i WADA-e u vezi provedenog nadzora 2019. godine, kao i zaključaka izvješća u sklopu Konferencije stranaka (COP8) u listopadu 2021.g., tijekom 2023. godine i dalje su se provodile aktivnosti usklađivanja s Konvencijom.

Nadalje, sukladno zadanom pokazatelju iz mjere 6.1.6 Nacionalnog programa športa 2019. – 2026. (NN 69/2019) „Unaprijediti suradnju nadležnih tijela u borbi protiv dopinga u športu“ provedena je inicijativa u cilju realizacije planirane aktivnosti „Uspostaviti učinkoviti mehanizam planiranja i praćenja aktivnosti u području borbe protiv dopinga u športu.

Odlukom Ministarstva turizma i sporta osnovano je Koordinacijsko tijelo za antidoping 27. ožujka 2023. čiji su dionici Ministarstvo turizma i sporta, Ministarstvo zdravstva, Ministarstvo financija, Ministarstvo unutarnjih poslova, Ministarstvo pravosuđa i uprave, Hrvatski zavod za javno

zdravstvo, Hrvatski olimpijski odbor, Hrvatski paraolimpijski odbor i Hrvatski sportski savez gluhih.

Koordinacijsko tijelo za antidoping ujedno ima ulogu Nacionalne platforme za sukladnost, a prema zahtjevima Konvencije UNESCO-a za borbu protiv dopinga, čime se osigurava konsolidirani pristup u razmjeni informacija i provedbi Konvencije.

Prva sjednica Koordinacijskog tijela za antidoping održana je 5. srpnja 2023. godine, a sljedeća je planirana u veljači 2024. godine.

Nastavno izvješće vezano uz provedeni nadzor sukladnosti antidopinga Republike Hrvatske u odnosu na Konvenciju o antidopingu Vijeća Europe broj ETS 135, usuglašeno je kroz postupak konzultacije s dionicima nadzora te je nakon provedenog usuglašavanja poslano na Vijeće Europe 15. lipnja 2023. radi provođenja daljnjeg postupka ocjene od strane monitoring skupine Vijeća Europe, a koji postupak razmatranja / prihvaćanja je predviđen za 2024.g.

Aktivnosti suradnje i usklađivanja antidopinških dokumenata s antidopinškom regulativom

Tijekom 2023. godine nastavljena je suradnja s Hrvatskim olimpijskim odborom u realizaciji preporuka prema nacrtu izvješća radne komisije za praćenje sukladnosti Vijeća Europe.

Nadalje provodile su se aktivnosti suradnje i koordinacije sa Policijskim nacionalnim uredom za suzbijanje korupcije i organiziranog kriminaliteta i s Ministarstvom unutarnjih poslova, što je dovelo do potpisivanja Sporazuma o suradnji i razmjeni informacija.

Služba za antidoping HZJZ-a u okviru suradnje s Ministarstvom zdravlja sudjelovala je i u radu radne skupine za ažuriranje Popisa droga, psihotropnih tvari i biljaka iz kojih se može dobiti droga te tvari koje se mogu uporabiti za izradu droga te Liste tvari zabranjenih u sportu za potrebe primjene članka 191.a Kaznenog zakona (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21). Navedeni popisi stupili su na snagu početkom 2023. godine.

Služba za antidoping HZJZ-a tijekom 2023. godine provodila je suradnju s Ministarstvom turizma i sporta, Upravom za sport u realizaciji preporuka prema nacrtu izvješća radne komisije za praćenje sukladnosti Vijeća Europe. U suradnji s Upravom za sport pri Ministarstvu turizma i sporta provodile su se konzultacije vezane uz upite raznih tijela vezanih uz sport i antidoping.

Tijekom 2023. godine održani su *online* i *onsite* sastanci pod organizacijom CEADO (Central European Anti-Doping Organization). Članovi CEADO-a su antidopinške organizacije Austrije (NADA Austria), Mađarske (HUNADO), Poljske (POLADA), Republike Češke (CADC), Slovačke (SADA), Slovenije (SLOADO), Srbije (ADAS) i Hrvatske (HZJZ).

2. PROVOĐENJE DOPINŠKIH TESTIRANJA, ISTRAGA I POSTUPANJE S REZULTATIMA

U skladu s međunarodnim trendovima u borbi protiv dopinga testiranje se planira i provodi sa sve većim osloncem na podatke prikupljene iz raznih izvora, a povezane s mogućim korištenjem zabranjenih tvari i sredstava.

Testiranje u 2023. godini provedeno je u skladu s Planom testiranja i u skladu s Tehničkim dokumentom za specifičnu sportsku analizu WADA-e.

Testiranja

U skladu s odredbom 4.2 Međunarodnog standarda za testiranje i istrage WADA-e izrađen je Plan testiranja za 2023. godinu, u kojem su procijenjeni faktori rizika za svaki pojedini sport, uzevši u obzir povijest dopingiranja i popularnost pojedinih sportova u Republici Hrvatskoj. Na osnovu iskustva iz prethodnih godina planirano je povećanje broja testiranja u sportovima za koje je procijenjeno da je mogućnost dopingiranja najveća. U Planu testiranja dosljedno je primjenjivan WADA-in Tehnički dokument za specifičnu sportsku analizu (TDSSA2023). Za 2023. godinu u Planu je povećan broj testiranja u odnosu na 2022. godinu, što je i intencija za svaku sljedeću godinu.

U 2023. godini, u Nacionalnom programu, prikupljeno je ukupno 799 uzoraka na dopinškim kontrolama. Od čega 381 na natjecanju, a 418 izvan natjecanja. Provedeno je 78 analiza iz krvi, od čega je prikupljeno 38 uzoraka za detektiranje prisutnosti hormona rasta, a 40 uzoraka prikupljeno je u programu biološke putovnice sportaša. Provedena je 721 analiza uzorka iz urina kao biološkog materijala.

Provedeno je 131 testiranja na egzogenu primjenu tvari koje stimuliraju eritropoezu, 162 testiranja na egzogenu primjenu čimbenika otpuštanja hormona rasta i 38 testiranja na egzogenu primjenu hormona rasta.

Dopinška testiranja u nacionalnom programu

SPORT	DISCIPLINA	NA NATJECANJU	IZVAN NATJECANJA	UKUPNO	ESA	GHRF	GH	ABP
<i>atletika</i>	<i>bacanja</i>	7	7	14	1	2	1	0
<i>atletika</i>	<i>duge pruge</i>	6	21	27	10	1	1	10
<i>atletika</i>	<i>skokovi</i>	4	4	8	2	2	1	0
<i>atletika</i>	<i>sprint</i>	11	1	12	0	4	0	0
<i>atletika</i>	<i>srednje pruge</i>	10	8	18	5	2	1	3
<i>atletika para</i>	<i>F31-F-34/F51-F53</i>	3	0	3	1	1	0	0
<i>atletika para</i>	<i>F 54-F57</i>	5	0	5	1	1	0	0
<i>atletika para</i>	<i>skokovi–sve klase</i>	2	0	2	0	2	0	0
<i>atletika para</i>	<i>stajaća b.–sve klase</i>	2	0	2	0	2	0	0
<i>biciklizam</i>	<i>cestovni biciklizam</i>	3	8	11	4	1	0	4
<i>boćanje</i>	<i>boćanje</i>	2	0	2	0	0	0	0
<i>boks</i>	<i>boks</i>	16	14	30	6	3	3	0
<i>dizanje utega</i>	<i>dizanje utega</i>	16	1	17	1	10	0	0
<i>gimnastika</i>	<i>sportska gimnastika</i>	8	8	16	2	4	1	0
<i>hokej na ledu</i>	<i>hokej na ledu</i>	0	8	8	1	2	0	0
<i>hrvanje</i>	<i>hrvanje</i>	10	30	40	8	10	3	0
<i>jedrenje</i>	<i>jedrenje</i>	0	3	3	1	1	0	0
<i>judo</i>	<i>judo</i>	8	10	18	2	3	0	0
<i>kajak kanu</i>	<i>divlje vode</i>	0	3	3	1	1	1	0
<i>kajak kanu</i>	<i>sprint</i>	0	3	3	1	1	1	0
<i>kajak kanu</i>	<i>srednje pruge</i>	0	4	4	1	1	1	0
<i>karate</i>	<i>karate</i>	9	6	15	1	1	1	0
<i>kickboxing</i>	<i>kikboxing</i>	16	0	16	6	4	0	0
<i>košarka</i>	<i>košarka</i>	30	42	72	8	16	0	0
<i>nogomet</i>	<i>futsal</i>	0	8	8	1	2	0	0
<i>nogomet</i>	<i>nogomet</i>	46	42	88	10	16	9	0
<i>obaranje ruku</i>	<i>obaranje ruku</i>	10	0	10	1	4	0	0
<i>odbojka</i>	<i>odbojka</i>	28	29	57	3	6	0	0
<i>podvodni sportovi</i>	<i>ronjenje</i>	0	4	4	1	2	0	0
<i>powerlifting</i>	<i>powerlifting</i>	27	6	33	3	20	0	0
<i>ragby</i>	<i>petnaest</i>	0	6	6	1	2	0	0
<i>rukomet</i>	<i>rukomet</i>	30	44	74	7	7	7	0
<i>sportski ribolov</i>	<i>sportski ribolov</i>	4	0	4	0	0	0	0
<i>stolni tenis</i>	<i>stolni tenis</i>	8	2	10	1	0	1	0
<i>streljaštvo</i>	<i>streljaštvo</i>	0	5	5	0	0	0	0
<i>taekwondo</i>	<i>sparing</i>	8	8	16	2	2	2	0
<i>tenis</i>	<i>tenis</i>	0	8	8	2	1	0	0
<i>triatlon</i>	<i>triatlon</i>	6	0	6	4	2	0	0
<i>veslanje</i>	<i>veslanje</i>	8	40	48	20	6	0	20
<i>vodeni sportovi</i>	<i>duge pruge</i>	3	7	10	3	2	0	3
<i>vodeni sportovi</i>	<i>sprint</i>	5	3	8	2	3	0	0
<i>vodeni sportovi</i>	<i>srednje pruge</i>	10	5	15	3	4	0	0
<i>vodeni sportovi</i>	<i>vaterpolo</i>	20	20	40	4	8	4	0
UKUPNO		381	418	799	131	162	38	40
ABP			40	40				

U sklopu međunarodne suradnje prikupljeno je 240 uzorka, od čega 221 na natjecanju, a 19 izvan natjecanja. Provedeno je 235 analiza iz urina kao biološkog materijala i 5 analiza krvi.

SPORT	NA NATJECANJU	IZVAN NATJECANJA	UKUPNO	KRV	URIN
atletika	23	1	24	0	24
atletika paraolimpijci	0	1	1	0	1
boćanje	0	1	1	0	1
boćanje paraolimpijci	6	2	8	0	8
hrvanje	27	0	27	3	24
judo	26	2	28	0	28
kajak-kanu	12	0	12	0	12
kickboxing	2	1	3	0	3
mačevanje	4	1	5	0	5
nogomet	0	1	1	0	1
ronjenje	3	0	3	0	3
rukomet	40	0	40	0	40
sportski ribolov	3	0	3	0	3
streličarstvo	4	0	4	0	4
streljaštvo	15	0	15	0	15
streljaštvo paraolimpijci	15	0	15	0	15
teqball	6	0	6	0	6
triatlon	4	0	4	0	4
vaterpolo	8	10	18	2	16
veslanje	22	0	22	0	22
UKUPNO	221	19	240	5	235

Služba za antidoping HZJZ-a nastavila je s provedbom steroidnog modula biološke putovnice kojim se vrlo pouzdano otkrivaju najniže koncentracije egzogeno unesenih sredstava iz skupine S1 (anabolički steroidi) koji pripadaju nespecificiranim tvarima.

Programom hematološkog modula biološke putovnice sportaša obuhvaćeno je u 2023. godini 13 sportaša.

Skupina određena za testiranje

U Skupini određenoj za testiranje bilo je 58 sportaša, a u Skupini za testiranje bilo je 22 sportaša. Sportašima se pružala pomoć u dostavljanju podataka o lokaciji, omogućila edukacija i dostupnost

putem telefona. WADA-in Tehnički dokument za specifičnu sportsku analizu primjenjivao se na Skupinu određenu za testiranje u skladu s Planom testiranja.

Dopinški kontrolori

Nadzor rada dopinških kontrolora kontinuirano se provodio tijekom cijele godine nadzorom rada na terenu i nadzorom obrazaca s dopinških kontrola.

Godišnji sastanak i radionice održane su s dopinškim kontrolorima u Zagrebu i Splitu.

Programska podrška za testiranje

Praćenje specifičnih analiza po sportovima omogućeno je korištenjem programa APLIKATA.

Postupanje s uzorcima

S ciljem jačanja lanca čuvanja uzoraka i održavanja što je moguće veće kvalitete uzoraka za analizu uz postojeće mjere čuvanja uzoraka i sustava pohranjivanja i alarmiranja osiguravao se prijenos uzoraka u prijenosnim rashladnim kutijama (cool box) uz kontrolu temperature tijekom transporta (data logger) u skladu s odredbama Međunarodnog standarda za testiranje i istrage.

Istrage i prikupljanje podataka

U Odjel za testiranje i istrage Službe za antidoping Hrvatskog zavoda za javno zdravstvo integriran je i rad Odsjeka za prikupljanje, procjenu i korištenje podataka u vezi s kršenjem antidopinških pravila.

Na internetskoj stranici Službe za antidoping korišten je portal 'Prijavi doping' putem kojeg svi zainteresirani mogu anonimno prijaviti kršenje antidopinških pravila. Na taj način svakoj osobi u Hrvatskoj omogućeno da sukladno informacijama ili saznanjima daje doprinos borbi za čisti sport.

Odsjek za prikupljanje, procjenu i korištenje podataka u vezi s kršenjem antidopinških pravila kontinuirano prati sportaše i prateće osoblje sportaša za koje postoje informacije o mogućem kršenju antidopinških pravila. Na osnovu prikupljenih podataka donose se zaključci na osnovu kojih se provode daljnji postupci i mjere koje uključuju testiranje sportaša na natjecanju i izvan

natjecanja, dodatno praćenje sportaša i pratećeg osoblja sportaša, te uključivanje u Skupinu određenu za testiranje HZJZ-a.

Propusti u podacima o lokaciji

U 2023. godini pokrenuti su postupci za četiri propuštena testiranja. Od navedena 4 slučaja, dva slučaja su se odnosila na propuštena testiranja. U jednom slučaju je odlučeno da se ne zabilježi propušteno testiranje, a u jednom je postupak u tijeku i treba biti završen u 2024. godini.

Ukupno su u 2023. godini zabilježena dva propusta u podacima o lokaciji.

Postupanje s rezultatima

Stegovno vijeće

U sklopu postupanja s rezultatima, održano je sedam sjednica Stegovnog vijeća HZJZ-a.

U 2023. godini sedmero sportaša je bilo pozitivno na zabranjene tvari.

U 2023. godini protiv sedmero sportaša je pokrenut stegovni postupak pred Stegovnim vijećem HZJZ-a.

Pet sjednica Stegovnog vijeća HZJZ-a održanih u 2023. godini vezano je uz moguća kršenja antidopinških pravila koja su se dogodila u 2022. godini (predmeti SP 01/22, SP 02/22, SP 03/22, SP 04/22 i SP 05/22).

Stegovno vijeće HZJZ je u 2023. godini zasjedalo sedam (7) puta zbog kršenja odredbi Pravilnika o antidopingu HZJZ-a:

Tabelarni prikaz zasjedanja Stegovnog vijeća

Datum zasjedanja	Sport	Prekršitelj	Vrsta i skupina tvari s Popisa	Stegovna mjera	Odredba Pravilnika koja je prekršena	Opaska
06.02.2023. SP 01/23	bodybuilding	sportaš		4 godine nepodobnosti	2.3	početak u 2022.
06.03.2023. SP 02/23	bodybuilding	sportaš	drostanolon (S1.1)	4 godine nepodobnosti	2.1	početak u 2022.
06.03.2023. SP 03/23	bodybuilding	sportaš	Metenolon (S1.1)	4 godine nepodobnosti	2.1	početak u 2022.
10.03.2023. SP 04/23	atletika paraolimpijci	sportaš	karboksi-THC (S8)	3 mjeseca nepodobnosti	2.1	početak u 2022.
21.04.2023. SP 05/23	boćanje	sportaš	karboksi-THC (S8)	3 mjeseca nepodobnosti	2.1	početak u 2022.
29.08.2023. SP 06/23	atletika	sportaš	kokain (S6 A)	4 godine nepodobnosti	2.1	
29.08.2023. SP 07/23	taekwondo	sportaš	karboksi-THC (S8)	3 mjeseca nepodobnosti	2.1	

Žalbeno vijeće

Žalbeno Vijeće za antidoping u 2023. godini nije zasjedalo.

Tijekom 2022. godine osnovano je Žalbeno vijeće u Centru za prava u sportu pri Hrvatskom olimpijskom odboru kako bi se ispunio zahtjev Kodeksa WADA-e o uspostavljanju žalbenog vijeća institucijski neovisnog od organizacije koja postupa s rezultatima u području antidopinga. Time je ukinuto Žalbeno Vijeće za antidoping u sklopu HZJZ-a. Tijekom 2023. godine vezano uz preustroj u Hrvatskom olimpijskom odboru pri kojem je ukinut Centar za prava u sportu, Žalbeno Vijeće za antidoping nastavlja svoj rad kao operativno neovisno tijelo ustrojeno unutar Hrvatskog olimpijskog odbora. U 2023. godini nije bilo sjednica žalbenog vijeća.

3. PREVENCIJA DOPINGA

Služba za antidoping je u okviru raspoloživih resursa nastavila provoditi program edukacije ciljnih skupina za koje je nadležna i koje su uključene u njenu skupinu za edukaciju. Ciljne skupine bili su sportaši iz skupine određene za testiranje (RTP), sportaši iz skupine za testiranje (TP), profesionalni sportaši, natjecatelji u prvim ligama, sportaši međunarodnog ranga, sportaši iz „rizičnih sportova“, olimpijski kandidati, sportaši koji se nakon isteka sankcije vraćaju natjecanju te drugi sudionici koji sudjeluju u vrhunskom sportu (treneri, liječnici, fizioterapeuti, itd.). Također, usmjerili smo se na osiguranje online edukacijskih alata na ADEL platformi (WADA-in edukacijski program) i na njihovom prevođenju na hrvatski jezik. Rezultat je velika količina prevedenog materijala što je uveliko olakšalo korištenje i učinilo ih još dostupnijim našim korisnicima.

Realizacija planiranih edukacijskih aktivnosti uključila je različite metode informiranja sportaša i sportske zajednice sukladno Međunarodnom standardu za edukaciju i Planu i programu edukacije Službe za antidoping za 2023. godinu. Edukacija sportaša i pratećeg osoblja sportaša provodila se sljedećim načinima:

- Predavanja (klasična i online predavanja)
- Online edukacija putem ADEL-a
- Komunikacija putem web stranice i newslettera
- Informiranje putem magazina NE!dopingu, brošura i letaka
- Direktna komunikacija sa sportašima i pratećim osobljem sportaša putem Athlete Outreach programa te putem telefona ili emaila o svim antidopinškim temama.

Predavanja

Tijekom 2023. održano je tridesettri (33) predavanja (uživo i online), te je tim vidom edukacije obuhvaćeno nešto više od 800 osoba. Edukacija je, osim sportaša, uključila i učitelje, studente, trenere, pravnike, suce, liječnike i dopinške kontrolore.

Prikaz održanih predavanja u 2023. prema kategorijama

TIP PREDAVANJA / RANG	BROJ PREDAVANJA	BROJ SUDIONIKA
NACIONALNI RANG	5	162
MEĐUNARODNI RANG (REPREZENTACIJA)	6	136
MLAĐI UZRASTI SPORTAŠA	6	130
Nespecificirano*	16	385
UKUPNO	33	813

*Nespecificirano - ciljane grupe koje uključuju trenere, pravnike, suce, liječnike, farmaceute, studente, dopinške kontrolore

Prikaz održanih predavanja u 2023. prema sportovima

SPORT	UKUPNO AKTIVNOSTI
hokej na ledu	7
hrvanje	1
nogomet*	1
atletika	5
MMA	1
sportski ples	1
dizanje utega	1
kick-boxing	1

*Online predavanje održano liječnicima u nogometnim klubovima HNL-a

Suradnja sa zdravstvenom komisijom HOO-a

U izvještajnom razdoblju nastavljena je kontinuirano dobra suradnja sa Zdravstvenom komisijom Hrvatskog olimpijskog odbora kroz koju smo predstavili Popis zabranjenih sredstava za 2023. i 2024. i dali pregled svih aktualnih trendova iz područja antidopinga u Hrvatskoj i u svijetu.

Suradnja s Hrvatskim nogometnim savezom

I u 2023. godini nastavila se suradnja s Hrvatskim nogometnim savezom (HNS) u sklopu UEFA-inog antidopinškog edukacijskog projekta HatTrick. Održavanje radionica i predavanja u

nogometnim klubovima s ciljem upoznavanja sportaša i njihovog pratećeg osoblja s antidopinškim programom, postupkom testiranja te njihovim pravima i obvezama. Za provođenje ovog projekta angažirana je posebna skupina edukatora.

Athlete Outreach program

Tijekom 2023. godine provedeno je osam (8) Athlete Outreach programa s ukupno četrnaest (14) Athlete Outreach dana, te ja na taj način educirano oko 670 osoba.

Prikaz održanih edukacija u Athlete Outreach programu

SPORT	UKUPNO AKTIVNOSTI*	BROJ EDUCIRANIH OSOBA
hokej na ledu	2	100
kickboxing	2	90
powerlifting i bench press	2	100
dizanje utega	1	15
atletika	1	5
borilački sportovi	1	10
judo	5	350
UKUPNO:	14	670

*izraženo u danima provedenih aktivnosti (Athlete Outreach dani)

Tečajevi / radionice

Tijekom 2023. održano je 10 tematskih tečajeva / radionica namjenjenih edukaciji novih i postojećih dopinških kontrolora te 3 radionice o antidoping u sklopu suradnje WADA-e i CEADO grupe. U gore navedenim aktivnostima ukupno su sudjelovale 54 osobe. Također, u izvještajnom razdoblju zabilježeno je i sudjelovanje na CEADO konferenciji, panel raspravi s temom – Uloga sportaša i medija u promicanju čistog sporta na kojoj je sudjelovalo preko 80 vodećih stručnjaka za borbu protiv dopinga.

Tiskani materijali

Popis zabranjenih sredstava za 2023. godinu tiskan je krajem 2022. u nakladi od 1.500 komada A5 formata, te je u siječnju 2023. distribuiran korisnicima. Popis se također nalazi na web stranici Zavoda od prosinca 2022. godine.

Krajem 2023. pripremljen je i tiskan Popis zabranjenih sredstava za 2024. godinu u nakladi od 1.500 komada A5 formata. Popis je dostupan na web stranici a tiskani primjerci distribuirat će se sukladno potrebama tijekom 2024. godine

Tijekom 2023. izašlo je šest (6) brojeva magazina NE!DOPINGU u nakladi od 600 primjeraka. Magazin je distribuiran nacionalnim savezima, sportskim klubovima, školama, zdravstvenim ustanovama, sportašima, sportskim djelatnicima i članovima Povjerenstava u sklopu Službe za antidoping HZJZ-a.

Tijekom 2023. pripremljeno je dvojezično izdanje, na hrvatskom i engleskom jeziku Priručnika o antidopingu. Ovaj Priručnik je namijenjen za početnu edukaciju o antidopinškim pitanjima, ali i za usavršavanje već stečenih znanja iz tog područje. Početkom 2024. planira se tisak ovog dvojezičnog izdanja u nakladi od 1.000 primjeraka. Tijekom 2023. u svrhu promocije nadalje su korišteni letci, pripremljeni i tiskani u suradnji s Odjelom za dodatke prehrani i biološki aktivne tvari HZJZ-a. Letci su izrađeni u svrhu podizanja svijesti o štetnosti dopinga i mogućnostima edukacije i informiranja o dodatcima prehrani.

Programi za online edukaciju (ADEL platforma)

Služba za antidoping provodila je aktivnosti promocije online edukacijske platforme ADEL (Anti-Doping Education and Learning) koju je početkom siječnja 2021. postavila WADA. ADEL je nova i poboljšana verzija koja je naslijedila WADA ALPHA edukacijsko sučelje. Putem ove platforme, omogućuje se antidopinška edukacija sportaša, pratećeg osoblja sportaša kao i svih zainteresiranih osoba u različitim antidopinškim temama. Raspon tečajeva i edukacijskih programa je širok, tečajevi se dodjeljuju ovisno o razini i ulozi u sportu. Uspješnim završetkom edukacijskih aktivnosti omogućeno je stjecanje certifikata čiji je rok valjanosti dvije godine. S ciljem da ih učinimo što dostupnijim našim korisnicima, veliki dio vremena se utrošio na prevođenje tečajeva i edukacijskih programa na hrvatski jezik. U razdoblju od 1. siječnja do 31. prosinca 2023. bilo je ukupno 2987 prijava na dostupne tečajeve što uključuje prethodnu registraciju korisnika kao prvi korak prije pristupanja ponuđenim online tečajevima. Jedan registrirani korisnik može pristupiti jednom ili više ponuđenih tečajeva. Ukupan broj novoregistriranih korisnika na ADEL platformi u 2023. godini bio je 646, od ukupno 1.929 registriranih korisnika u razdoblju od 1.1.2021. do 31.12.2023., što uključuje sportaše, trenere, medicinsko osoblje i dr. Navedena platforma

omogućuje praćenje po raznim kriterijima, kako korisnika tako i edukacijskih programa, što je korisno prilikom planiranja daljnjih antidopinških edukacijskih aktivnosti.

Web stranica

Web stranica Službe za antidoping HZJZ-a aktivno je korištena u svrhu kontinuirane informiranosti i edukacije o aktualnostima iz područja antidopinga svih sudionika u sportu. Sportašima i svim zainteresiranim sudionicima svijeta sporta omogućen je pristup na web stranici Popisu registriranih lijekova u Hrvatskoj koji sadrže neku od tvari zabranjenih Popisom zabranjenih sredstava. Taj Popis registriranih lijekova kontinuirano se ažurira na mjesečnoj bazi u suradnji s Hrvatskom agencijom za lijekove i medicinske proizvode. Također, redovito se ažurira sadržaj prikaza zabranjenih lijekova u Hrvatskoj putem napredne tražilice, što omogućuje pretraživanje baze tih lijekova upisom znakova za pretraživanje, čime se olakšava pronalaženje određenog zapisa.

Putem web stranice omogućili smo podršku i za sve ostale segmente antidopinških aktivnosti (testiranje, terapijska izuzeća, legislativa, brošure itd.), gdje se također nalazi i WADA-in video provedbe dopinške kontrole s hrvatskim prijevodom.

Na web stranici Službe za antidoping postavljeni su svi relevantni dokumenti vezani uz važeću antidopinšku regulativu (Kodeks, Pravilnik o antidopingu, te svi međunarodni standardi: Popis zabranjenih sredstava za 2023. (od listopada 2023. i za 2024.), Međunarodni standard za testiranje i istrage, Međunarodni standard za laboratorije, Međunarodni standard za terapijska izuzeća, Međunarodni standard za zaštitu privatnosti i osobnih podataka, Međunarodni standard za sukladnost potpisnika s Kodeksom, Međunarodni standard za edukaciju i Međunarodni standard za postupanje s rezultatima).

Platforme za sigurnu transmisiju povjerljivih informacija

Tijekom 2023. godine nastavljeno je korištenje sustava za prijavu terapijskih izuzeća i za prijavu sumnji vezanih uz primjenu dopinga s obzirom da se radi o osjetljivim područjima gdje je osobito nužno zaštititi informacije koje se dobivaju tim putem (osobni podaci, medicinske informacije, podaci koji po svojoj prirodi jesu strogo povjerljivi i koje je potrebno zaštititi od neovlaštenog pristupa).

Newsletter

Tijekom izvještajnog razdoblja nastavljeno je slanje antidopinškog newslettera vezano uz obavijesti na web stranici, dinamikom od dva (2) newslettera mjesečno. Svrha planiranog newslettera je intenziviranje komunikacije sa zainteresiranim sudionicima sportske zajednice u Hrvatskoj.

Odnosi s javnošću

Mediji imaju izuzetno važnu ulogu u prenošenju antidopinških informacija. S hrvatskim medijima ostvarivala se dobra suradnja. Na upite novinara odgovaralo se u skladu s odredbama Kodeksa i odgovarajućih međunarodnih standarda.

4. MEĐUNARODNA SURADNJA

MEĐUNARODNE AKTIVNOSTI I MEĐUNARODNA SURADNJA

Tijekom 2023. Služba za antidoping je sudjelovala u sljedećim aktivnostima u okviru međunarodne suradnje:

- Suradnja sa Svjetskom antidopinškom agencijom (WADA)
- Suradnja s Institutom nacionalnih antidopinških agencija (iNADO)
- Suradnja s tijelima Vijeća Europe za antidoping, komisije Vijeća Europe za odnose s WADA-om (CAHAMA)
- Suradnja s tijelima Vijeća Europe za antidoping, savjetodavnih skupina Vijeća Europe (T-DO)
- Sudjelovanje u radu organizacije CEADO (Central European Anti-Doping Organisation), potpisan je u 2022. godini memorandum suglasnosti (Memorandum of Understanding) između WADA-e i CEADO grupe radi sudjelovanja u zajedničkim projektima edukacije u vezi antidopinga. Planirano je nastaviti suradnju oko unaprjeđenja antidopinškog ustroja u zemljama EERADO uz podršku i dijeljenje znanja na tom području od strane zemalja članica CEADO grupe, a sam projekt WADA-CEADO-EERADO bit će kontinuiranog trajanja dok bude postojala potreba za podrškom na tom području.
- Podrška Upravi za sport pri Ministarstvu turizma i sporta vezano za zasjedanje radne skupine za sport EU
- Sudjelovanje na Svjetskom kongresu WADA-e u Lausanni 2023. godini
- Sudjelovanje na sastancima Komisije Vijeća Europe za odnose s WADA-om (CAHAMA) i Monitoring skupine Vijeća Europe (T-DO) u 2023. godini
- Suradnja s Međunarodnom agencijom za testiranje (ITA)
- Suradnja s laboratorijem u Seibersdorfu – standardna suradnja vezana uz testiranje uzoraka sportaša te sudjelovanje na antidopinškoj radionici iz područja 'Organizing Antidoping at Major Games. A Multidisciplinary perspective' (27.11.2023.)
- Suradnja s antidopinškim organizacijama oko specifičnih pitanja (testiranje, edukacija, prikupljanje informacija)

- suradnja s antidopinškom agencijom Bosne i Hercegovine u okviru Sporazuma o suradnji potpisanog 2012.
- suradnja sa slovenskom antidopinškom agencijom u okviru Sporazuma o suradnji potpisanog 2017.
- suradnja s austrijskom antidopinškom agencijom u okviru Sporazuma o suradnji potpisanog 2018.
- suradnja s moldovskom antidopinškom agencijom u okviru Sporazuma o suradnji potpisanog 2022.
- suradnja s drugim međunarodnim sportskim i antidopinškim organizacijama (Međunarodni olimpijski odbor, Međunarodni paraolimpijski odbor, međunarodni sportski savezi, nacionalne antidopinške organizacije)

Sudjelovanje na radionicama i projektima

- sudjelovanje na UNESCO online sastanku vezano uz novi sustav monitoringa putem aplikacije ADLogic (10.01.2023.)
- sudjelovanje na antidopinškoj radionici s međunarodnim sudjelovanjem antidopinških organizacija Austrije, Slovačke i Moldavije u okviru CEADO grupe (16.-18.01.2023.)
- sudjelovanje na CEADO online sastanku (24.01.2023.)
- sudjelovanje na 6. kongresu Slovenskog toksikološkog društva u Ljubljani (26.01.2023.)
- sudjelovanje na zdravstvenoj komisiji HOO-a (3.2.2023.)
- sudjelovanje na antidopinškoj T-DO radionici u Nyonu (20-22.02.2023.)
- sudjelovanje na CEADO online sastanku (23.02.2023.)
- sudjelovanje na CEADO online sastanku (8.3.2023.)
- sudjelovanje na CEADO sastanku u Lausannei (13.3.2023.)
- sudjelovanje na Svjetskom simpoziju WADA-e (14. i 15.03.2023.)
- sudjelovanje na sastanku CEADO voditelja za edukacije (6.4.2023.)
- sudjelovanje na webinaru WADA-e za postupanje s rezultatima (19.04.2023.)
- sudjelovanje na webinaru iNADO-a vezano uz slučajeve uzimanja kontaminiranih proizvoda (24.04.2023.)
- sudjelovanje na webinaru WADA-e za postupanje s rezultatima (26.04.2023.)

- sudjelovanje na sastanku CAHAMA i T-DO u Strasbourgu – (26-28.04.2023.)
- sudjelovanje na sastanku CEADO grupe u Bratislavi – (10-12.05.2023.)
- sudjelovanje na webinaru iNADO-a na temu: Education and mental health support for athletes returning from a sanction: Experiences from USADA (16.05.2023.)
- sudjelovanje na antidopinškom simpoziju Norveške antidopinške agencije na temu 'Budućnost antidopinga' (06.- 08.06.2023.)
- sudjelovanje na sastanku CEADO grupe za edukacije (20.6.2023.)
- sudjelovanje na webinaru iNADO-a na temu: Prevention programs for Para athletes: Experiences from SLOADO (20.06.2023.)
- sudjelovanje na online sastanku T-DO SCI vezano uz konzultacije za Popis zabranjenih sredstava za 2024 (26.6.2023.)
- sudjelovanje na online sastanku UEFA-e vezano uz hatTrick program (13.7.2023.)
- sudjelovanje na webinaru "(Clean) Athlete Vulnerability - the Academic Perspective" - with Prof. Dr. Andrea Petroczi (8.8.2023.)
- sudjelovanje na stručnom skupu povodom 50-te godišnjice laboratorija u Ghentu - Ghent Anniversary Symposium (18-20.9.2023.)
- sudjelovanje na sastanku T-DO SCI u Parizu (29.9.2023.)
- sudjelovanje na iNADO webinaru: "Overview of International Collaboration Projects among NADOs & RADOs" (22.9.2023.)
- sudjelovanje na konferenciji posvećenoj pravu sportaša na nepristrano postupanje u antidopingu - Conference on "The Right to a Fair Procedure in Anti-Doping Proceedings" (3.10.2023.)
- sudjelovanje na sastanku savjetodavne skupine za pravna pitanja T-DO LI u Rigi, Latvia (4.10.2023.)
- sudjelovanje na Srednjeistočnom Europskom skupu za antidoping u Varšavi - Warsaw Central Eastern European Anti-Dopin Summit (9-10.10.2023.)
- sudjelovanje na konferenciji stranaka COP9 UNESCO-a (25-26.10.2023.)
- sudjelovanje na 1. online sastanku Srednjeistočno Europske koordinacijske grupe za antidoping - CEECG (31.10.2023.)
- sudjelovanje na sastanku CAHAMA-e u Strasbourgu (8-9.11.2023)

- sudjelovanje na sastanku savjetodavne skupine za sukladnost s Konvencijom Vijeća Europe T-DO COMP u Strasbourgu (9-10.11.2023.)
- sudjelovanje na sastanku CEADO grupe za edukaciju u Beču (20.11.2023.)
- sudjelovanje na sastanku savjetodavne skupine za edukaciju u sklopu obveza prema Konvenciji Vijeća Europe za antidoping (ETS No 135) T-DO EDU u Beču (21-22.11.2023.)
- sudjelovanje na sastanku CEADO grupe u Beču (26.11.2023)
- sudjelovanje na godišnjem sastanku laboratorija u Seibersdorfu (27.11.2023.)
- sudjelovanje na sastanku s NADA Austria u Beču (28.11.2023.)
- sudjelovanje na online sastanku savjetodavne skupine za znanost u sklopu obveza prema Konvenciji Vijeća Europe za antidoping (ETS No 135) T-DO SCI vezano uz reviziju Kodeksa (2027) - 29.11.2023.
- sudjelovanje na online sastanku savjetodavne skupine za pravna pitanja u sklopu obveza prema Konvenciji Vijeća Europe za antidoping (ETS No 135) T-DO LI vezano uz reviziju Kodeksa (2027) - 30.11.2023.

5. TERAPIJSKA IZUZEĆA

Tijekom izvještajnog razdoblja, rad Povjerenstva za TUE odvijao se u skladu s odredbama Međunarodnog standarda za terapijska izuzeća te u skladu s Pravilnikom o odobravanju terapijskih izuzeća.

Tijekom 2023. godine zaprimljeno je šesnaest (16) zahtjeva za dobivanje terapijskog izuzeća. Od toga:

- Povjerenstvo je razmatralo devet (9) pojedinačnih zahtjeva za TUE (od toga su svi zahtjevi ispunjavali propisane uvjete prema smjernicama za dobivanje TUE-a)
- Od ukupnog broja zaprimljenih zahtjeva, u sedam (7) slučajeva zahtjeva za TUE nisu bili ispunjeni propisani uvjeti za razmatranje zahtjeva na sjednici Povjerenstva

Na sjednicama Povjerenstva u 2023. od ukupno devet (9) razmatranih zahtjeva za TUE odobreno je devet (9) terapijskih izuzeća, od toga je svih devet (9) bilo proaktivnih (PA), odnosno nije bilo retroaktivnih (RA) odobrenja terapijskih izuzeća.

Na sjednicama Povjerenstva u 2023. nije bilo neodobrenih terapijskih izuzeća.

Neutemeljeni zahtjevi za TUE rješavani su administrativnim putem bez sazivanja sjednica Povjerenstva, odnosno takvi su zahtjevi odbijeni.

Tablica 1. - zahtjevi za TUE

Ukupan broj zahtjeva	16
Ukupan broj održanih sjednica	9
TUE u postupku (pending)	0
Ukupan broj odobrenih TUE	9
Ukupan broj neodobrenih *TUE	0
Ukupan broj odbijenih zahtjeva **	7

*-neodobreni TUE: odnosi se na neodobravanje korištenja zabranjene tvari i/ili metode od strane Povjerenstva za TUE u slučaju kad zahtjev ispunjava uvjete za odobrenje sukladno Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća

**-odbijeni zahtjevi: odnosi se na zahtjeve za odobrenjem terapijskog izuzeća koji su odbijeni administrativnim putem bez sazivanja Povjerenstva za TUE, kad je razvidno da zahtjev ne ispunjava uvjete za odobrenje sukladno Međunarodnom standardu za terapijska izuzeća

Tablica 1a. - odobrenja terapijskih izuzeća prema tipu TUE-a

Ukupan broj proaktivnih TUE (PA)	9
Ukupan broj retroaktivnih TUE (RA)	0

Tablica 2. – prikaz odobrenih TUE-a – prema aktivnoj tvari, dijagnozi i tipu TUE-a

aktivna tvar	dijagnoza	tip TUE
prednizon	ulcerozni kolitis	PA
hidroklorotiazid	arterijska hipertenzija	PA
inzulin (aspart i degludek)	dijabetes ovisan o inzulinu	PA
inzulin, hidroklorotiazid	dijabetes melitus; arterijska hipertenzija	PA
inzulin (glargin)	dijabetes neovisan o inzulinu	PA
metilfenidat	ADHD	PA
prednizon	ulcerozni kolitis	PA
degludek inzulin	dijabetes melitus	PA
modafinil	narkolepsija i katalapsija, cerebralna paraliza	PA

Tablica 3. – prikaz neutemeljenih zahtjeva za TUE

aktivna tvar	dijagnoza	razlog
Triamcionolon (intraburzalno)	Cysta Baker	vrijeme eliminacije ne ulazi u razdoblje na natjecanju
etinilestradiol; drospirenon	dizmenoreja	tvar nije na Popisu zabranjenih sredstava
metilprednizolon	cista (koljeno)	vrijeme eliminacije ne ulazi u razdoblje na natjecanju
desloratadin	vazomotorni alergijski rinitis	tvar nije na Popisu zabranjenih sredstava
ciklezonid, salbutamol, desloratadin, azelastin, olopatadin,	alergijska astma i alergijski rinitis	Navedeni način primjene tvari nije zabranjen Popisom zabranjenih sredstava (ciklezonid i salbutamol) ili nije na Popisu zabranjenih sredstava (ostale navedene tvari)
degludek inzulin	dijabetes melitus	Nije poslana medicinska dokumentacija
salbutamol	astma	Navedeni način primjene tvari nije zabranjen Popisom zabranjenih sredstava (salbutamol)

Sve odluke povjerenstva za TUE iz izvještajnog razdoblja unesene su u sustav ADAMS i na taj način učinjene dostupnima WADA-i i drugim ovlaštenim organizacijama. Na taj je način osigurana transparentnost postupanja po pitanju terapijskih izuzeća i rada Povjerenstva za TUE.

Vežano uz stupanje na snagu Uredbe o općoj zaštiti podataka (GDPR) 25. svibnja 2018. implementiran je sustav sigurne predaje zahtjeva za TUE elektroničkim putem, odnosno putem 'sigurnog TUE portala', čime se u najvećoj mogućoj mjeri štite osobni i povjerljivi podaci osoba koje predaju taj zahtjev. U skladu s ažuriranjem sigurnosnih mjera zaštite takvih podataka, dostupni su i dodatni načini predaje zahtjeva za TUE, a to su predaja preporučenom poštom i/ili osobna predaja u Službi za antidoping Zavoda za javno zdravstvo.

Tijekom 2023. godine ažurirani su svi prateći dokumenti vezani uz postupak zaprimanja i odobravanja terapijskih izuzeća.

6. MEDICINA I ZNANOST

Savjetovanište je tijekom 2023. godine nastavilo pružati usluge sportašima u natjecateljskom i rekreativnom sportu, medicinskom osoblju sportskih saveza i klubova, specijalistima medicine rada i sporta, liječnicima drugih specijalnosti uključenih u liječenje sportaša, sportskim djelatnicima i drugim osobama vezano na probleme primjene lijekova u sportu. Usluge savjetovaništa bile su sljedeće:

- savjetovanje u vezi tvari i metoda zabranjenih u sportu (savjetovanje sportaša, trenera, fizioterapeuta, liječnika)
- upiti i savjetovanja drugih osoba iz područja antidopinga (roditelji sportaša, nastavnici tjelesnog odgoja, pedagozi, instruktori fitnessa, farmaceuti, liječnici, i druge nespecificirane osobe)
- medicinska podrška za antidopinška pitanja, uključujući postupanje s rezultatima, istrage, praćenje laboratorijskih nalaza u ADAMS-u, ABP-a (hematološki i steroidni modul), sudjelovanje u pripremi i provođenju postupaka vezanih uz zahtjeve za odobravanje terapijskih izuzeća
- revizija povišene vrijednosti korionskog gonadotropina kod muškog sportaša zbog isključenja sumnje na korištenje te tvari u svrhu dopinga
- praćenje stručne literature i davanje mišljenja ili preporuka vezanih uz postupanje s rezultatima
- suradnja s akreditiranim laboratorijima po pitanju analize zabranjenih tvari u sportu
- razmjena iskustava i spoznaja s drugim organizacijama iz područja antidopinške problematike
- ažuriranje materijala i unaprjeđenje sustava za prijavu terapijskih izuzeća, uključujući izradu smjernica za prijave terapijskih izuzeća kod injektibilne primjene kortikosteroida u periodu izvan natjecanja
- sudjelovanje u edukaciji studenata četvrte godine Medicinskog fakulteta iz područja antidopinga kroz održavanje online predavanja u sklopu predmeta 'Doping i antidoping', s naglaskom na legislativu i ustroj antidopinškog sustava, kršenja antidopinških pravila, sankcije, Popis zabranjenih sredstava i dopinšku kontrolu.

- sudjelovanje u radnoj skupini za ažuriranje Popisa droga, psihotropnih tvari i biljaka iz kojih se može dobiti droga te tvari koje se mogu uporabiti za izradu droga te Liste tvari zabranjenih u sportu za potrebe primjene članka 191.a. Kaznenog zakona (NN 125/11, 144/12, 56/15, 61/15, 101/17, 118/18, 126/19, 84/21)

U 2023. godini kroz rad Savjetovališta za antidoping obavljene su brojne konzultacije na upite sportskih liječnika, sportaša i trenera koje su se odnosile na primjenu lijekova i dodataka prehrani. Najčešća pitanja su se odnosila na sigurnost uzimanja različitih dodataka prehrani. Pitanja o lijekovima su obuhvatila uzimanje lijekova poput antibiotika, inhalacijskih glukokortikoida, nadomjesnih hormona štitnjače, analgetika, antihistaminika, antihipertenziva, inhibitora protonske pumpe, inzulina, antiepileptika, antidepresiva, lokalnih dekongestiva, ali i anaboličkih steroida, glukokortikoida, nespecificiranih stimulansa, alkohola i kanabisa.

7. ODRŽAVANJE PROSTORA I OPREME

U 2023. nabavljen je potreban potrošni materijal (kitovi za dopinške kontrole, zaštitne maske i rukavice) kao i ostala potrebna oprema.